

รายวิชา ภาษาไทย

เรื่อง คำสมาสแบบมีสนธิ

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผู้สอน ครูฟาริตะห์ เบญญากาจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สร้างคำนำไปใช้

คำสมาสแบบมีสนธิ

ท ๔.๑ ม. ๒/๑

นิสฺ

+

ภัย

นิรภัย

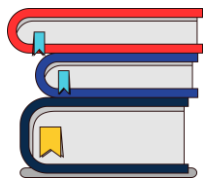
ลํ

+

ธาน

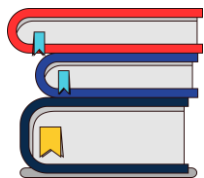
ล้นธาน

คำสมาสแบบมีสนธิ

คือ การสมาสคำโดยการเชื่อมคำเข้าระหว่าง
พยางค์หลังของคำหน้ากับพยางค์หน้าของคำหลัง
เป็นการย่ออักขระให้น้อยลงเวลาอ่านจะเกิดเสียง
กลมกลืนเป็นคำเดียวกัน

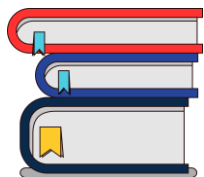

ชนิดของคำสมาสแบบมีสนธิ

สระสนธิ

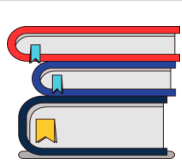
พยัญชนะสนธิ

นฤคหิตสนธิ

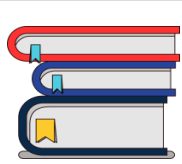
สระสนธิ

คือ การเชื่อมคำให้มีเสียงกลมกลืนกัน ระหว่าง
เสียงสระพยางค์ท้ายของคำหน้า กับ เสียงสระ
พยางค์แรกของคำหลัง เมื่อเชื่อมกันแล้วเสียงสระ
เหลือเพียงเสียงเดียว

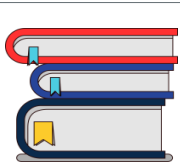
สระสนธิ

➤ ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้าแล้ว
ใช้สระพยางค์หน้าคำหลัง

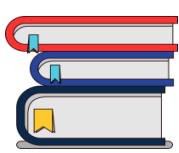

สระสนธิ

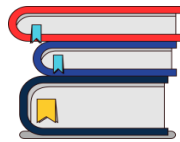
➤ ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า และใช้
สระพยางค์หน้าของคำหลัง โดย
เปลี่ยนสระพยางค์หน้าของคำหลัง

สระอะ เป็น สระอา

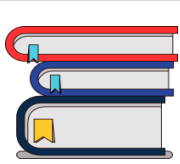
สระอิ เป็น สระเอ

สระอุ เป็น สระอู

สระอุ,อู เป็น สระโอ

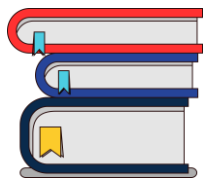
สระสนธิ

➤ เปลี่ยนสระพยางค์ท้ายของคำหน้าเป็น
พยัญชนะ คือ

อิ อี เป็นพยัญชนะ ย

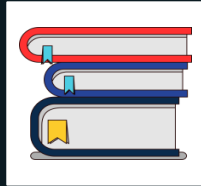
อุ อุ เป็นพยัญชนะ ว

ใช้สระพยางค์หน้าของคำหลัง

พยานะสนธิ

คือ การเชื่อมคำให้มีเสียงกลมกลืนกัน
ระหว่างเสียงพยานะหรือเสียงสระพยางค์
ท้ายของคำหน้ากับเสียงพยานะหรือเสียงสระ
พยางค์แรกของคำหลัง

คำที่ลงท้ายด้วย ส สนธิกับพยัญชนะ
เปลี่ยน ส เป็น โ เช่น

มนัส

ธรรม

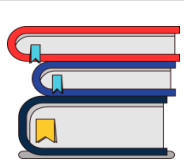
มโนธรรม

รหัส

ฐาน

รหัสฐาน

สนธิกับพยัญชนะ เปลี่ยน ส เป็น ร

นิส

+

ภัย

นิรภัย

ทุส

+

ลักษณะ

ทุรลักษณะ

ใบความรู้เรื่อง คำสมาสแบบมีสนธิ
รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำสมาสแบบมีสนธิ

การสมาสแบบมีสนธิ คือ การสมาสคำโดยการเชื่อมคำเข้าระหว่างพยางค์หลังของคำหน้ากับพยางค์หน้าของคำหลัง เป็นการย่ออักขระให้น้อยลงเวลาอ่านจะเกิดเสียงกลมกลืนเป็นคำเดียวกัน

การสนธิแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. สระสนธิ
๒. พยัญชนะสนธิ
๓. นฤคหิตสนธิ

สำหรับการสนธิในภาษาไทย ส่วนมากจะใช้แบบสร้างของสระสนธิ

- สระสนธิ คือ การนำคำที่ลงท้ายด้วยสระไปสนธิกับคำที่ขึ้นต้นด้วยสระ ซึ่งเมื่อสนธิแล้วจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปสระตามกฎเกณฑ์

- ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า แล้วใช้สระพยางค์หน้าคำหลัง

ราช + อาณาภพ	จะได้คำว่า	ราชานาภพ
นิล + อุบล	จะได้คำว่า	นิลอุบล

- ตัดสระพยางค์ท้ายคำหน้า และใช้สระพยางค์หน้าของคำหลัง โดยเปลี่ยนสระพยางค์หน้าของคำหลัง

อะ เป็น อา	อิ เป็น เอ
อุ เป็น โอ	อุ, ู เป็น โอ
ปรหม + อินทร์	จะได้คำว่า ปรเมนทร์
พงศ + อวดาร	จะได้คำว่า พงศาวดาร
มหา + อีสี่	จะได้คำว่า มหะสี่

- เปลี่ยนสระพยางค์ท้ายของคำหน้าเป็นพยัญชนะ คือ อี อี้ เป็น ย , อุ ู เป็น ว ใช้สระพยางค์หน้าของคำหลัง ซึ่งอาจเปลี่ยนรูปหรือไม่เปลี่ยนรูปก็ได้ ในกรณีที่สระพยางค์ต้นของคำหลังไม่ใช่ อี อี้ อุ อย่างสะตรงพยางค์ท้ายของคำหน้า

กิตติ + อากร	จะได้คำว่า กิตติยากร
ธนู + อาคม	จะได้คำว่า ธันวาคม

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้

เรื่อง

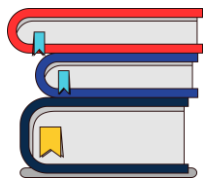
คำสมาสแบบมีสนธิ

คำสมาสแบบนฤคหิตสนธิ

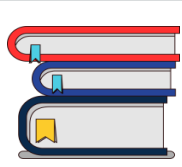
มีลักษณะอย่างไร

นฤคหิตสนธิ

คือ การเชื่อมคำให้มีเสียงกลมกลืนกัน
ระหว่างคำที่ลงท้ายด้วยนฤคหิตกับคำที่ขึ้นด้วย
พยัญชนะหรือสระของคำหลัง

นฤคหิตสนธิ

➤ นฤคหิตสนธิกับสระจะต้องเปลี่ยน
นฤคหิต เป็น ม

ลํ

อาทาน

สมาทาน

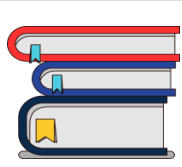
ลํ

อุทัย

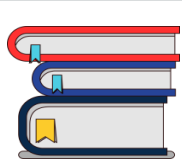
สมุทัย

นฤคหิตสนธิ

➤ นฤคหิตสนธิกับพยัญชนะวรรค
เปลี่ยนนฤคหิตเป็นพยัญชนะท้าย
วรรค

นฤคหิตสนธิ **วรรค กะ** เปลี่ยนเป็น **ง**

ลํ

เกต

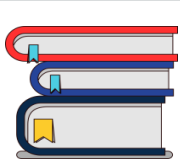
ลํงเกต

ลํ

चार

ลํงचार

นฤคหิตสนธิ **วรรค จะ** เปลี่ยนเป็น **ญ**

ลํ

+

จร

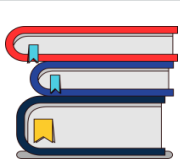
ลัญจร

ลํ

+

ชาติ

ลัญชาติ

นฤคหิตสนธิ วรรณ ฎะ เปลี่ยนเป็น ณ

ลํ

+

ฐาน

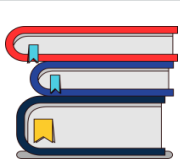
ลํฐาน

ลํ

+

ฐิติ

ลํฐิติ

นฤคหิตสนธิ **วรรค ตะ** เปลี่ยนเป็น **น**

ลํ

+

นิवास

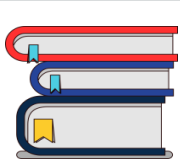
ลํนิवास

ลํ

+

โตษ

ลํโตษ

นฤคหิตสนธิ **วรรค ปะ** เปลี่ยนเป็น **ม**

ลํ

พันธ์

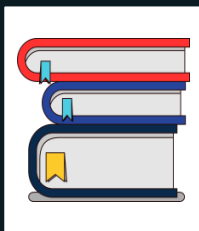
ลัมพันธ์

ลํ

ปทาน

ลัมปทาน

นฤคหิตสนธิกับเศษวรรค
เปลี่ยน เป็น ง ก่อนสนธิ

ลํ

วร

ลํงวร

ลํ

ทรณํ

ลํงทรณํ

ใบงานคำสมาสแบบมีสนธิ

รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเชื่อมคำสมาสต่อไปนี้

พุทธ + อานุภาพ =

พุทธ + โอวาท =

สั + อุทัย =

เทว + อาลัย =

มนัส + กรรม =

มหา + โอสถ =

คองคา + อาลัย =

มุณี + อินทร์ =

คองคา + อาลัย =

กิติ + อากร =

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแยกคำสมาสต่อไปนี้

สัญชาติ =

นเรศวร =

สังคม =

ทุรชน =

ราเชนทร์ =

จินตนาการ =

สมิทธิ =

จุฬาลงกรณ์ =

วิทยาลัย =

ให้นักเรียนศึกษาใบงาน

เรื่อง

คำสมาสแบบมีสนธิ

พุทธ

อานุกาพ

พุทธ

โอบาท

ลํ

+

อุทัย

เทว

+

อาลัย

มนัส

+

กรรม

ถ

+

หร

มหา

โสด

คงคา

าลัย

มูนี่

+

อินทร์

ประชา

+

อากร

กิติ

อากร

มหา

อัส

สัญญาชาติ

นเรศวร

สังคม

ชุมชน

ราเชนทร์

จินตนาการ

สมิทธิ

จุฬาลงกรณ์

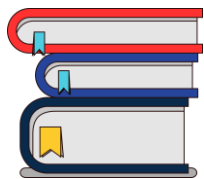
วิทยาลัย

สมาคม

ประโยชน์ของคำสมาส

ประโยชน์ของคำสมาส

ได้รูปศัพท์ใหม่ที่เด่นด้วยความหมาย
และได้รูปคำที่มีความสละสลวย

เป็นประโยชน์ในการแต่งคำประพันธ์

คำสมาส แบบมีสนธิ

